

Naročnina listu: Celo leto 80 din., pol leta 40 din., četrt leta 20 din., mesečno 7 din. Izven Jugoslavije: Celo leto 160 din. Inse-
nati ali oznanila se zaračunajo po dogovoru;
pri večkratnem inseriranju primeren popust.
Upravništvo sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.

Naša Straža

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

»Naša Straža« izhaja v ponedeljek, sredo in
petek. Uredništvo in upravništvo je v Mari-
boru, Koroška cesta št. 5. Z uredništvom se
more govoriti vsaki dan samo od 11. do
12. ure. Rokopisi se ne vračajo.
Nezaprite reklamacije so poštnine proste.
Telefon interurban št. 113.

120 številka.

MARIBOR, dne 4. decembra 1925.

Letnik I.

A. K.

Pozor na severno mejo!

Naši bratje Srbi so izvrstni vojaki; v balkanski in svetovni vojni smo občudovali njihovo junaštvo. V poslednji so sicer začasno podlegli, a svojih glav niso klonili, zapustili so domovino, zbrali so se na drugem kraju ter so zopet začeli boj, ki je končno prinesel svobodo južnim Slovanom. Srbski državniki pa se ne drže na isti višini; večinoma uravnavajo svoje politično delovanje po ozkem obzorju strankarske politike. Nekateri so sicer malo bolj dalekovidni, na primer Davidovič, Marinkovič in Jovanovič, a glavni voditelj naše državne politike vidijo edino zveličanje v srbski radikaliji. Res je, da je Pašič za Srbe zaslužen mož; priznavamo, da je bil v svetovni vojni na svojem mestu, toda danes mora vsak navaden človek spoznati, da njegova kratkovidna strankarska politika ne bo osrečila države.

Pašič igra pri nas nekako isto vlogo kot jo je svoje dni igral Bismarck v Nemčiji. Bismarck je bil vsemo- gočen. Mladi cesar Viljem II. se je pritoževal, da ga Bismarck o zunanjih zadevah države ni dovolj informiral. Bismarck je celo tožil v Petrogradu, češ, da Viljem II. hoče zasledovati protirusko politiko. Toda ta mogočni Bismarck je padel in je moral iti, ker ni vodil več časa primerne politike. Za nas bi bilo tudi vrlo do- bro, da bi šel g. Pašič, ker je velika zavora v naši no- tranji in tudi zunanji politiki. Naš državni voz se ni- kamor ne premakne. Pašič je zadovoljen, da se le nje- govi osebni prijatelji dobro počutijo, kaj njemu zato, če povsod vlada nezadovoljstvo, če vse gospodarstvo na- zaduje in v zunanji politiki žanjemo same neuspehe?

Naša država ima na vseh straneh samo sovražne so- sede in med temi so, kar tisočletna zgodovina dokazuje, Nemci najbolj nevarni in najbolj resni. Kakor znano, je bil cesarju Viljemu II. cilj nemške politike Berlin—Bagdad. To je bilo tudi Pašiču dobro znano, ker se je 30. marca 1916 takole izrazil proti uredniku lista »Echo de Paris«: »Kot zastopnik in voditelj vlade smem reči, da bomo trajen mir dosegli le takrat, če bo združena Velika Srbija (!) zaprla Nemcem neizmerno bogastvo Orienta. Vsi Hrvati, Slovenci in Srbi se morajo zdru- žiti. To je naš problem in za to se vsojuskamo.« Koncem leta 1917 je izšla v Hamburgu knjiga »Die wirtschaft- liche Bedeutung der Bagdadbahn.« Pisatelj, inženjer Karl Hermann Müller opisuje v tej knjigi neizmerno bogastvo azijske Turčije ter dela Nemcem skomine po njem, na strani 20 pa citamo tele besede: »Serbien be- deutet für die Landverbindung dasselbe wie der Suez- kanal für den Seeweg nach Indien.« Nemci so se torej hoteli Srbije tako polastiti, kakor so se Angleži Sueškega prekopa. In na strani 55 citamo: »Wilhelm von Pressel erkannte als erster die ausserordentliche Bedeutung des türkischen Orients für Deutschlands Zukunft. Ihm ge- bührt die Priorität des Gedankens, dass die Ausbildung des deutschen Weltwirtschaftsreiches vom Festlande (durch Serbien) aus und auf dem Festlande möglich ist.« Iste politične cilje zasledujeta knjižici Berlin—Bagdad, Nordkap—Bagdad in cela vrsta drugih.

Nastane vprašanje, kakšne politične cilje zasledu- jejo Nemci sedaj? Morda so začasno res opustili Berlin —Bagdad, ker je Bagdad zdaj v angleški oblasti in Me- zopotamija jim zapira pot po suhem v Indijo — a za trajno Nemci gotovo ne bodo pustili Orienta iz oči. Nemška politika je dosledna in »Drang nach Osten« tradicionalen. Pri tem je naša jugoslovanska država Nemcem najbolj na poti, ker jim zapira pot na morje in na vzhod. Zato naj bodo naši državniki previdni in dalekovidni. Avstrija se bo v teku časa gotovo združila z Nemčijo in tedaj bo nevarnost pred durmi. Da pa bo naš slovenski narod trdna opora države in zvest čuvar zverne meje, treba je ugoditi našim opravičenim zahte- vam. Naj gospodje v Beogradu opuste svojo tesnosrčno lokalno politiko ter naj vodijo dalekovidno slovensko politiko, pa se bodo kmalu našle skupne točke sporazu- ma in zaupanja. Srbi ne poznajo nevarnosti, ki nam bo vedno pretila od severa, mi pa poznamo nemško vztrajnost, doslednost in nasilnost, zato opozarjamo gospode v Beogradu, naj imajo čuječe in tudi daleko- vidno oko za našo severno mejo.

Politične beležke.

Značilne zanimivosti iz skupščine. V svojem sobotnem govoru se je spustil Radič v zunanjo politiko in se dotak- nil Italije. Ko je slišal zunanji minister dr. Ninčič ime Ita- lija iz Radičevih ust in na javni skupščinski seji, je pocu- kal Radiča za sukno. Ta se je sklonil k Ninčiču, ki je po- čepnil Radiču nekaj med govorom na uho. Od Ninčičeve- ga pošepa ni črhnil Radič niti trohice o Italiji in se ni več dotaknil zunanje politike. — Med Radičevim sobotnim go- vorom je napravil radičevski disident Mato Jagatič med- klid, ki je značilen za iskrenost sporazuma med radikali in radičevci. Jagatič je zaklical Radiču: »Ko je obveščal Pav- lo Radič v Radičevem klubu člane, da se pogaja z radikali,

se je izrazil: Tudi jaz (Pavle Radič) bi opravičal rajši kak poštenjši posel in z bolj poštenimi ljudmi.«

Radič se ne upa na javne shode. Za zadnjo nedeljo je bilo napovedano v Vukovarju veliko zborovanje HSS. Na shod bi imela priti družina Radič in sicer: Stipa, Pavel in inž. Košutič in razen teh še ministra Krajač in Šuperina. Ljudi je prišlo veliko iz sosednjih okrajev brez ozira na po- litično prepričanje. Minula je 11. ura predpoldne, 12. ura opoldne, a ministrov ni bilo od nikoder. Ob 12. uri in 10 minut pride brzojavka, da ne more priti nobeden od Radi- čevih prvkov na shod. Ko so slišali ljudje brzojav, so go- vorili: »Sedaj vidimo, da nas je prevaril, ne upa polagati računa. Težko je braniti na javnem shodu politiko, za ka- tero ni med narodom toliko hvaležnih poslušalcev, kakor v narodni skupščini.« Zlobni jeziki govorijo, da niso pustili radičevcev na shod radikali, ki čuvajo svojo domeno.

Radikali za skrčenje ministrstev. Veliko trpi radi dav- čnega izžemanja za Slovenijo tudi Vojvodina. Radi nepo- pustljivosti finančnega ministra glede davčnega vijaka se je pojavila med vojvodinskimi radikali velika nevolja. Voj- vodinski radikali pritiskajo na svoje poslance in ti kažejo napram davčni politiki RR vladarjev očito nevoljo. Ker je izjavil finančni minister v svojem zadnjem ekspezeju, da bi bilo mogoče misliti na znižanje davčnih bremen samo v slučaju znižanja državnih izdatkov, je sestavilo 60 radi- kalnih poslancev na predsedništvo radikalnega kluba spo- menico, v kateri zahtevajo skrčenje ministrstev. Ti poslan- ci navajajo, da ima Francija 12, Anglija le 11 ministrov in tako bi se naj tudi pri nas skrcilo število ministrskih mest od 18 na 12. Razen tega bi se naj odpravili tudi mi- nistrsko plačani podtajniki. Pesem o skrcenju ministrskih mest v naši državi je stara in jo je celo že g. Pašič mr- mral, a ostalo je in bo po starem, dokler bo imel g. Pašič odločilno besedo. Spomenica vojvodinskih radikalov je le pesek v oči vojvodinskih nezadovoljencev.

Kongres SDS. V Beogradu bo dne 6. t. m. kongres samostojne demokratske stranke. Do udeležbe imajo pra- vico vsi poslanci, vsi člani glavnega odbora in določeno število delegatov oblastnih in drugih odborov. Zagrebška »Riječ« pravi, da bo ta kongres silna manifestacija moči in zavednosti SDS, razna znamenja pa kažejo, da bo imel Pribečević težko delo z onimi člani stranke in celo s po- slanci, ki hočejo uskočiti v radikalni tabor. — tgr.

Afera Thurn-Taxis. Odboru, ki vodi preiskavo v aferi Lukinič—Thurn-Taxis, so prispeli iz Dunaja novi akti od avstrijske vlade, ki za Lukiniča niso posebno ugodni. Du- najska vlada je odgovorila, da knez Thurn-Taxis ni bil ni- koli član avstrijske gosposke zbornice, nikoli ni tam pri- segal ter ni nikoli v Avstriji služil vojske. Iz tega je jasno razvidno, da grof Thurn-Taxis ni pred preobratom bil av- strijski državljani, ampak nemški, kjer je tudi odslužil svojo vojaško dobo. Preiskovalni odbor je sedaj na razpotju, ali naj se preiskava še nadalje vrši in zahteva iz Dunaja še točnejša poročila, ali pa naj preiskavo zaključi ter preda ves material narodni skupščini.

Zborovanje radikalov v Zagrebu. Prihodnjo nedeljo pri- redijo radikali v Zagrebu veliko zborovanje, na katerega pridejo iz Beograda Ljuba Jovanovič, dr. Laza Marković in številni drugi radikalni poslanci. S tem zborovanjem bodo radikali otvorili agitacijsko kampanjo za svojo stranko na Hrvatskem ter s tem zopet v živo zadeli Stjepana Radiča. Dosedaj so z uspehom agitirali proti radičevcem v Dalma- ciji in na dalmatinskih otokih, sedaj mu pa napovedujejo boj že v lastni hiši. Pač lepo zaveznitvo!

V duhu sporazuma.

Oba grozita — Pašič in Radič. Kakor beležimo na dru- gem mestu, je grozil Radič na seji ministrskega sveta že dvakrat, da bo njegov klub glasoval proti vladnim predlo- gom. Ta Radičev grozilni nastop je šel na živce g. Pašiču. Pašič je pozval k sebi na posebno konferenco: Trifkoviča, Gjuričiča in Ljubo Živkoviča. Tem svojim glavnim zaupni- kom in radikalnim prvakom se je Pašič pritožil radi ne- discipline in intrig, ki vladajo v radikalnem klubu. Zahte- val je disciplino za vse skupine, ki se kažejo v klubu. Zelo veliko nerazpoloženje vlada v klubu radikalnih poslancev proti prometnemu ministru Radojeviču, ki je načel vpra- šanje Brodarskega sindikata na seji ministrskega sveta in dal Radiču priliko, da je ta omajal stališče celokupne vla- de. Zadevo s sindikatom je zameril Pašič Radojeviču tudi osebno. Pašič je zahteval na zgoraj omenjeni konferenci, da se za prihodnost prestane s takimi nediscipliniranimi izpadi in to predvsem na sejah ministrskega sveta. Pašič je zagrozil da bo demisioniral, ako se pokaže še enkrat nedisciplina med radikalnimi ministri in še celo na seji ministrskega sveta. Pašičeve grožnje je razložil Gjuričič ostalim članom radikalnega kluba, da se bodo znali rav- nati za prihodnost.

Radič spravil kot minister RR vlado že tretjič v ne- varnost ostavke. Po Radičevem govoru v Ljubljani je bila RR vlada že pripravljena, da poda ostavko, ker se italijanski poslanik Bordrero ni zadovoljil s prvim Ra- dičevim demantijem. Še le tedaj, ko je Radič v drugič preklcal svoje ljubljanske izpade proti Italiji, se je Bor- dero zadovoljil in vlada je odložila ostavko. Ob pri-

liki dvanajstinske razprave je spravil Radič vlado dva- krat v nevarnost. Prvič, ko je šlo za takozvano »puš- lulo«. (Producentu tobaka se pusti nekaj slabega du- hana, katerega lahko spušči v pipi.) Radič je bil za to, da ostane pušlula, a finančni minister je bil proti. Da se ni vdal Stojadinovič Radičevi zahtevi, bi bila vlada padla. Sedaj, drugič je šlo za Brodarski sindikat. Pro- metni minister Radojevič je unesel v dvanajstine pred- log, da se sprejme celi plovni park v državno režijo in se likvidira Brodarski sindikat. Finančni minister se je branil temu predlogu, ker za udejstvitev zadeve nima kredita. Radič se je zavzel za Radojevičev predlog in zapretil, da bo glasoval njegov klub proti dvanajstinam, ako ne osvoji vlada Radojevičevega predloga. Nastop Radiča ni iznenadil nobenega, ker že poznajo vsi nje- gov temperament. Cela zadeva je le zapustila ministrom neprijeten utis. Ministri so nadaljevali razpravo o Bro- darskem sindikatu in končno osvojili kompromisni predlog, s katerim sta se zadovoljila Radojevič in Radič. Za ravnokar omenjene nevarnosti, v katere je porinil Radič RR kabinet, ni znala do pred kratkim širša jav- nost, ampak samo ministri in nekaj uglednih radikalov. Kakor torej izgleda iz zgorajnih vzgledov, Radič ne bo vladal 20 let, akoravno je to napovedal v svojem so- botnem govoru.

Dobro jim je povedal. Ob priliki razprave o dva- najstinah je zabrusil Pribečević radičevcem: »Jaz imam rajše, da ste tukaj nego v hrvatskem saboru. Vi ste sprejeli mojo politiko in ne jaz Vašo. Nisem jaz spre- jel republike, ampak Vi monarhijo.«

Šport—kolo—sporazum. V Beogradu se je vršila nogometna tekma. Prisostvoval je tekmi kot gledalec tudi prosvetni minister Radič. Ministra je navdušil šport tako, da je čutil potrebo, športnike počastiti s po- sebnim nagovorom. Povedal je, da ljubi šport, najsibo kakoršenkoli. Njemu so dragi Sokoli, nogometašniki in sploh vsi športniki, ker je pri telesu glavno zdravje, a v politiki sporazum! Najbolj zdrav šport je pač na- rodno kolo, kar pomenja in znači v politiki — sporazu- um! Živijo sporazum!

Pašičeva proslava. Zagrebške »Slobodne Novine« pra- vijo, da smatrajo radičali za najvažnejši državniški posel proslavo Pašičevega 60. rojstnega dne. To se bo zgodilo dne 22. maja, a se že sedaj vse za to pripravlja. Ker ne gre, da jubilar ob taki priliki ne bi bil na vladu, lahko s gotovostjo sklepamo, da do maja 1926 ne bo volitev. Ško- da, da g. Radič ni počakal do maja s svojo kapitulacijo ter jo prinesel kot dar jubilaru. No, mogoče bo pa g. Pašič meseca maja smatral za dar in srečo, otresti se g. Radiča, ter si bo tak dar znal do tedaj tudi sam prirediti. — tgr.

Po svetu.

Mussolini drugi — Napoleon. Italijanski fašizem pripravlja Mussoliniju na čast velike manifestacije. Ob tej priliki nameravajo fašisti izvoliti Mussolinija od parlamenta za dosmrtnega ministrskega predsednika. Ker je imenovanje predsednika italijanske vlade pred- pravica kralja, bo odposlana na dvor posebna deputa- cija, ki bo javila kralju željo italijanskega naroda, da on imenuje Mussolinija dosmrtnim predsednikom. Z dosmrtnim dostojanstvom vladnega predsednika namer- avajo fašisti ponoviti zgodovinski akt, s katerim so svojčas proglasili Napoleona za dosmrtnega — prvega konzula.

Odgoditev Matteottijevega procesa. Proces proti mo- rilcem poslanca Matteottija je zopet preložen na prihodnje leto. Inspiratorji zločina Rossi, Filippelli in Marinelli so že izpuščeni na prosto, pred sodišče pa pridejo samo izvr- šilci zločina Volpi, Dumini in Putato. Fašizem pa je tudi za te poskrbel, da se jim ne bo skrivil niti las. Računajo namreč, da bodo zločinci obsojeni kvečjemu na pet let ječe. Z zadnjo kraljevo amnestijo se jim štiri leta odpusti, eno leto so pa že itak odsedeli v preiskovalnem zaporu, tako da bodo takoj po procesu izpuščeni.

Prehod italijanskega časopisa v fašistovske roke. Italijanski fašisti so prav dobro razumeli, kako moč ima časopisje na javno mnenje in zato je bila njihova prva naloga, da so spravili v svoje roke vse važnejše italijanske liste. Z grožnjami, nasiljem in denarjem se jim je to končno popolnoma posrečilo. Najdalje se je upiral najboljši in za inozemstvo najvažnejši list, mi- lanski »Corriere della Sera«, kojega lastnik je bil senator Albertini. List je pisal popolnoma objektivno o do- godkih v Italiji in to fašistom seveda ni bilo ljubo. — Albertini je končno prodal svoj list fašistovskemu kon- zorciju in uredništvo je prevzel novinar Crose. Dasi je list skušal svoj pravec le polagoma in previdno izpre- meniti, da ne razburi naročnikov, so ti vendar pričeli kar v masah list odpovedovati. Tako bo postal tudi ta list pasiven ter mu bo mogla vlada priskočiti na po- moč. Za vzdrževanje svojih listov prispeva italijanska vlada ogromne svote.

Težave s sestavo čehoslovanske vlade. Že zadnjič smo poročali, da je švelha vrnil Masaryku mandat za se- stavo vlade in nasvetoval predsedniku, naj poveri sa-

Pliš, bibret, astrahan, krimer, orig. angl. sukno i. t. d.

v veliki izbiri kupite najcenejše pri trvdki

Glavni trg 16 **FRANC MASTEK** Glavni trg 16
Oglejte izložbe!

stavo novega kabineta msgr. Šrameku. Šramek je sprejel mandat in se je že tudi razgovarjal z nekaterimi političnimi skupinami glede podpiranja njegove vlade. Predvsem je stopil Šramek v stik z nacionalnimi socialisti, ki bi bili eventualno za to, da stopi njihova stranka v Šramekov kabinet. Voditelj nacionalnih socialistov Stribny je stavil glede podpore vlade Šrameku take pogoje, na katere on kot katoliški duhovnik nikakor ne bi mogel pristati. Stribny je zahteval ločitev Cerkve od države, Cerkvi se mora vzeti ves vpliv na šolstvo, priznanje Rusije itd. Nadalje je konferiral Šramek tudi s slovaško ljud. stranko, a ta mu ni dala nobenih obveznih pogojev. Šramek se bo poskusil še z zastopniki koalicijskih strank. S sestavo vlade Šramek skoro gotovo ne bo uspel.

Podpis locarnskih dogovorov se je izvršil dne 1. decembra v Londonu čim najslovesnejše. Podpisovanju so prisostvovali poleg delegatov celokupna angleška vlada in voditelji angleških političnih strank, med njimi MacDonald in Lloyd George. Angleški kralj je poslal navdušen brzojavni pozdrav. V Locarnu sklenjene dogovore so najprej pregledali tajniki vseh delegacij, nato pa se je vršilo podpisovanje, ki je trajalo tri četrt ure, ker se je moralo podpisati osem različnih pogodb. Najprej sta podpisala delegata Nemčije Luther in Stresemann, nato za Anglijo Chamberlain in Baldwin, za Francijo Briand in za temi glavni delegati drugih držav. Češki delegat dr. Beneš in poljski zunanji minister Skrzinski sta podpisala samo arbitražno pogodbo z Nemčijo. Vsak delegat je podpisal dogovore s svojim lastnim peresom, cel prizor je bil posnet na film. Po podpisu so se delegati podali na obed k Chamberlainu, popoldne pa jih je sprejel angleški kralj. Londonska občina je priredila na čast delegatom sijajen banket. S podpisom locarnskih dogovorov je stopila v veljavo tudi pogodba o izpraznitvi Kölnske cone, katero so angleške čete že zapustile. Zmanjšanje števila okupacijskih čet v drugem in tretjem pasu se bo izvršilo po sklepu poslaniške konference. Belgija bo zmanjšala število svojih čet od 15 na 7 tisoč mož, Angleži od 8900 na 8000 in Francozi od 94 tisoč na 30 tisoč mož. Vprašanje razorožitve je načelno rešeno, treba je najti še način izvedbe. Tudi medzavezniške kontrolne komisije bodo Nemčijo zapustile najbrž sredi januarja. — Za Nemčijo je s podpisom locarnske pogodbe še nerešeno vprašanje držanje nemških nacionalcev, napram bodoči nemški vladi. Dr. Luther bo takoj po povratku v Nemčijo podal demisijo ter sestavil novo vlado.

Program nove francoske vlade. Nova Briandova vlada stoji pred težko nalogo sanirati državno gospodarstvo in na časten način zaključiti vojno v Maroku in v Siriji. Nov gospodarski načrt izdeluje finančni minister Loucheur in njegovi strokovnjaki. Proračun za 1926 mora biti v ravnotežju in skupščina ga mora še letos odobriti. Načrt ne vsebuje konsolidacije v kratkem zapadlih državnih bonov, pač

pa uvedbo novih davkov v višini 5 milijard frankov; s temi davki bi se tekom sedmih let odkupila celokupna količina državnih bonov v iznosu 37 milijard frankov. Finančni načrt je torej nekaj kompromis med Herriotovim, odnosno socialističnim in Caillauxovim poskusom. V zunanji politiki hoče Briand skleniti časten mir v Maroku, v Siriji pa reorganizirati upravo. V Franciji sami namerava država uvesti sistem volilnih okrožij in urediti nekatera pereča socialna vprašanja z dalekosežnimi reformami. Pogajanja z Ameriko in Anglijo radi vprašanja vojnih dolgov se bodo nadaljevala. — Najhuješe skrbi prizadevajo vladi izredni krediti okrog 8 milijonov frankov, ki v kratkem zapadejo. Loucheur misli to vprašanje rešiti z novo inflacijo, ki pa ne bi imela vpliva na kurz franka, ker bi bila cela svota pokrita v nekaj mesecih z novimi izvanrednimi davki.

Spremembe v španski vladi. Po dosedaj službeno še nepotrjenih vesteh se je izvršila na Španskem vladna izprememba. Primo de Rivera je na pritisk drugih generalov in kralja odstopil kot absoluten diktator. Osnovana je nova vlada, kateri načeljuje sicer Primo de Rivera, večina ministrov pa je iz nevojaških, političnih krogov. Poleg Primo de Rivero so v njegovi vladi še njegovi prijatelji, general Amido Martinez kot notranji minister, Vanguasi kot zunanji in vojvoda Tetuanski kot vojni minister.

Ako piješ „BUDDHA“ čaj, vžiš že na zemlji raj!

Iz Slovenije.

OBUPNI POLOŽAJ OBRTNIKOV.

Dne 1. t. m. na praznik narodnega in državnega ujedinjenja je bil plačilni rok davkov. Davčni obvezanci so dobili poštne položnice, glaseče se na svoto vseh predpisanih davkov, na drugi strani so bili ti davki razdeljeni na posamezne vrste in zraven je stalo posebno, debelo rdeče podčrtano obvestilo, da je zadnji plačilni dan 1. december, da se potem skozi 14 dni zaračunavajo procenti, nato pa sledi rubež za neplačane zneske.

Malim obrtnikom so se predpisovali silni davki. Čevljarji, krojači in drugi naj bi plačevali po 10 in še več tisoč dinarjev vseh davkov, katerih je navedeno okrog petero vrst. To se pravi, da je malemu obrtniku naloženo mesečno do — tisoč dinarjev davka. Vsi ti tako obdačeni ljudje pa zaslužijo mesečno za sebe in svojo družino le okroglo 2000 dinarjev. Kako naj plačajo polovico od tega na davkih in kako naj izhajajo z drugo polovico.

ministrski predsednik, če ne radi carja, pa radi domovine, a on je odgovoril, da v takih razmerah, ko imajo prvo besedo reakcionarji, nič ne more koristiti domovini.

Prvo Dumo je car otvoril 10. maja 1. 1906. Najbolj kričeče vprašanje v Rusiji je bilo agrarno vprašanje, ker kmetje niso imeli dovolj zemlje. Duma je seveda hotela o tem razpravljati, a minister Goremykin, naslednik Vittejev, ni dopustil, da bi se v Dumi pretresalo vprašanje o kmečki agrarni uredbi in Duma je bila že meseca julija razpuščena.

Goremykin je bil premalo poslušen mogočnemu reakcionarju generalu Trepovu, zato je z razpustom Dume tudi on moral iti. Na njegovo mesto je bil imenovan Stolypin za ministrskega predsednika. Ta je vodil volitve v drugo Dumo, ki je bila sklicana k zasedanju 5. marca 1. 1907. Stolypin je za časa volitve v drugo Dumo s pomočjo Ščeglovitova, ministra pravde, dal več opozicionalcev zapreti, da bi izgubili pravico v Dumo voljeni biti. Za to, pravi Vitte, najboljši predstavitelji konstitucionalne demokratske stranke (kadeti) niso bili izvoljeni. Na ta način je hotel Stolypin oslabiti opozicijo v bodoči Dumi.

Ko je Vitte odstopil 1. 1906, je šel v inozemstvo v Nemčijo in Francijo. Ko je prišel nazaj v Petrograd, začel je dobivati grozilna pisma z raznimi znaki s križem, mrtvaško glavo itd. Vitte je sklepal iz tega, da ga hočejo umoriti. Ni se pa dalje brljal za pisma in jih je uničeval.

Tisti čas je hodil k Vitteju znani publicist Gurjev, kateri mu je pomagal sestavljati neko delo, tikajoče se Daljnega Vzhoda. Ker je neki večer Vitteja obiskal zdravnik radi boleznij v grlu, je odšel Gurjev s svojimi dokumenti v gornje nadstropje, da bi ga pri delu nihče ne motil. Ker je bilo hladno, je hotel zakuriti, a v peči so našli peklenški stroj. Drugi, ravno tak stroj so našli v dimniku, a k sreči ni nobeden eksplodiral. Stvar so javili policiji, začela se je preiskava, a niso našli storilcev. Pač pa so ljudje govorili in celo car se je izrazil v tem smislu, da je dal Vitte sam položiti peklenški stroj, da bi obrnil nase pozornost in da bi postal bolj popularen. Ko so carju rekli, da je maloverjetno, da bi Vitte kaj takega storil, je odgovoril: Mogoče, da Vitte ni sam tega storil, a po njegovih željah so to njegovi znanzi in prijatelji, da bi povečali njegovo popularnost.

Pozneje se je izvedelo, kdo je Vitteju nastavil peklenške stroje. Niso tega storili boljševiki ali socialdemokrati, krivci so bili od desne strani med ruskimi reakcionarji.

Nepojmljivo je, po kakem principu se nalagajo davki malim in srednjim obrtnikom. V davčni napovedi so vsi razložili, da imajo od svoje obrti za prehrano, stanovanje, obleko itd. mesečno približno toliko kot iznaša plača kaknega povprečnega nastavljenca, to je tudi jasno kot beli dan, a kljub temu tako ogromni davki. Nameščenci, z mesečno plačo okroglih 2000 D. so bili obdavčeni s približno 500 D, kar je dovolj občutna žrtev v mesecu, ko davek zapade, kako pa pride obrtnik, ki za svoje življenje nima več od nastavljenca, do tega, da plača 20 krat toliko? —

Obrtniki so v skrajno obupnem položaju, strahovitih davčnih bremen ne morejo več prenašati in tako bi bilo že skrajni čas, da davčne oblasti začnejo premišljevali, kaj bo potem, ko bo vse obupano, pasivno in prazno na tleh. — tgr

Se vedno politika v Kmetijski družbi. Iz Ljutomer smo prejeli: Tukajšnja kmetijska podružnica je imela dne 29. novembra svoj občni zbor s ponovno volitvijo odbora po milosti glavnega odbora Kmetijske družbe, katere je kratko po svoji izvolitvi uvidela svojo najvažnejšo nalogo z razveljavitvijo članov SLS, ki so pristopili k družbi v dobi, ko je isti predsedoval vladni komisar g. profesor Jarc, somišljenik SLS. Razveljavljanje pristopivših članov pod predsedstvom vladnega komisarja g. Spiller-Muysa je seveda glavni odbor, ker isti ni bil naklonjen SLS, iz razumljivih razlogov opustil. Odbor kmetijske podružnice zahteva glavnega odbora, da se predajo posli podružnice prejšnjemu odboru, ni vzel na znanje, ker je smatral, da se od Kmetijske družbe pravilno sprejetih 171 članov, ki so pristali SLS, ne more kratkoma brez vsakega vzroka razveljaviti, tem manj, ker je v § 4 družbenih pravil jasno povedano, da se kot pravi udje sprejemajo tudi oni, ki svoj pristop neposredno priglasijo, torej jasno tudi, da v slučaju predsedovanja vladnega komisarja pri njem. Kdo je podal g. svetniku Rohrmannu mnenje, da je dolžnost vladnih komisarjev, le čuvati družbeno imovino, ne vemo! Uboga Kmetijska družba, ki v dolgi dobi dveh vladnih komisarjev ni smela sprejeti nobenega člana, seveda ne onih, ki so v vrstah SLS. Kmetijska družba, oziroma njen predsednik g. Sancin, je bil takrat, ko je od Ljutomerske podružnice zahteval predajo poslov, gotovo sam v nejasnosti, kakšne vzroke bi navedel, da spravi vodstvo zopet v politično varne roke, ker tudi pravi, da bi ne bilo nobenega dvoma o pravilnem sprejetju omenjenih članov, ki so pristali SLS, ako bi se isti priglasili pri domači podružnici, katero je tisti krat vodil zvest delavec iz Žerjavovih in Puceljevih vrst. Po preteku pičlega pol leta pa je poslal isti predsednik svojim zaupnikom uradni volilni imenik, v katerem je vpisanih 35 članov, ki so svoj pristop prijavili preko podružnice. Nadalje menda g. predsednik ne razločuje več pravih in podpornih udov in prepričani smo, da bode tudi tukaj poudaril pravilnost volitev kljub temu, da so se za prave ude smatrali gospodje, ki zemlje nimajo ter se s poljedel-

AL Kokelj.

Spominirusskega državnika Vitteja.

(Konec.)

Velikega pomena je bila konferenca v Algecirasu, ki se je začela 16. januarja 1906. Tu se je imel poravnati spor med Francijo in Nemčijo radi Maroka. Cesar Viljem II. je pritiskal na Ruse, da bi podpirali Nemčijo. Toda Rusi tega niso mogli storiti, ker so bili odvisni od Francije. Rusije je želela v Franciji najeti veliko posojilo v znesku 2.250.000.000 frankov, da bi poplačala vojne stroške in ozdravila svoje po vojni razoroženo gospodarstvo. Francozi so posojilo obljubili, a šele po končani konferenci v Algecirasu. Zato so Rusi na konferenci vedno glasovali za Francijo ter so pritiskali, da bi se konferenca kmalu zaključila. Enako so Angleži podpirali Francijo. Vitte posebno naglašal, da se je v Algecirasu po tolikih desetletjih nasprotstva pojavilo prvo zblizanje med Rusijo in Anglijo. In od tistega časa do svetovne vojne so postale razmere med tema državama celo prijateljske.

Ko je Vitte postal ministrski predsednik in je bila država v nevarnosti, ko je divjala revolucija, takrat ga je car zvesto poslušal in se je ravnal po njegovih nasvetih. Ko se je pa revolucija podela in je prvi strah minil, je car začel delati razne ukrepe mimo Vitteja ali skrivaj pred njim. Izdal je razne naredbe, ki so omejevale politično, tiskovno svobodo, pravice bodoče Dume itd. Posebna zaupnika carja v tem času sta bila general Trepov in veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Poslednjemu je rekel Vitte, da je za svoja dejstva pripravljen odgovorjati pred celo Rusijo, za dejstva, ki so se izvršila mimo njega, pa nikakor ne. Napravil je, oz. dal je napraviti še celo vrsto zakonskih načrtov za prvo Dumo, a potem je odstopil 16. aprila 1. 1906. Za svoje velike zasluge je prejel odlično pohvalo in red sv. Aleksandra Nevskega z briljanti.

Velika škoda je bila za Rusijo, da je odstopil tako spreten in dalekoviden državnik kot je bil Vitte. Če bi bil imel proste roke in bi bil še dalje ostal na krmilu, bi bil Rusiji gotovo prihranil tiste hude boje med državno oblastjo in Dumo. Nekateri so mu sicer svetovali, naj še dalje ostane

Z drugo Dumo vlada tudi ni mogla delati, zato je bila razpuščena 16. junija 1907. Zdaj so gospodje v Petrogradu z carjem vred izgubili glavo. Voz je običal pod cesto in reakcionarji na dvoru niso več vedeli, kaj storiti. Zdaj bi bil zopet Vitte dober, da bi pomagal izpeljati državni voz. Neka dne je prišel k njemu minister dvora, baron Frederiks, ali sam od sebe ali po inicijativi carja, tega ni povedal. Razgovor z Vittejem se je vršil v njegovem kabinetu, v katerem je visel na steni portret carja Aleksandra III. Minister je dvora je vprašal: »Ali bi mogel dati kak svet, kaj je zdaj za storiti, ko je razpuščena druga Duma?« Vitte je odgovoril, da mu je težko dati kak svet, ker mu niso znane vse okoliščine položaja. Frederiks je dalje govoril: »Goto, gospod grof, vi veste, kaj je zdaj za storiti. Povejte, kako bi vi postopali?« Vitte se je razsrdil in je rekel: »Jaz res vem, kaj je zdaj za storiti, a vam ne morem povedati. To vam bi tudi čisto nič ne koristilo, ker tega bi vi ne mogli storiti.« Baron Frederiks: »Prosim, le povejte, mogoče, da bomo mogli to izpeljati.« Na to se je Vitte obrnil in pokazal na portret carja Aleksandra III. na steni in rekel: »Oživite njega!« Minister dvora se je jako začudil takemu odgovoru, vstal je in odšel. Iz tega pogovora se vidi, da se bile razmere med dvorom in Vittejem jako napete. Res je za obžalovati, da Vitte tukaj ni hotel sodelovati. Če bi on imel pri teh rečeh odločno vpliv, bi bil gotovo rešil Rusijo in politične razmere bi se bile drugače razvijale.

Bivši avstrijski zunanji minister baron Aehrenthal je dobro znal izrabiti položaj. L. 1908 je združil z Avstrijo Bosno in Herecegovino ter je bolgarskega kneza povzdignil v carja. Zato ga je avstrijski cesar povzdignil v grofovski stan. Odkod je imel to korajžo? Prej je bil tajnik, potem svetnik in na zadnje v letih 1905—6 avstro-ogrski poslanik v Petrogradu. Ko je bil Vitte ministrski predsednik, je želel baron Aehrenthal priti ž njim v ožji stik. Vitte pa se je temu izognil deloma radi tega, ker je bil silno zaposlen, deloma radi tega, ker mu Aehrenthal ni bil simpatičen. Ker mu je pri Vitteju izpodletelo, se je Aehrenthal sprijaznil z višjim uradnikom Schwanebachom. Ta mož je bil po krvi in po naravi Nemec, stremil je za tem, da bi Rusija imela dobre odnose z Nemčijo in Avstrijo. Delal je torej naravnost nasprotno načelom, ki jih je zastopal ruski zunanji minister, in radi tega je bil tudi od svojega mesta odstavljen. Aehrenthal je s tem Nemcem

stvom ne pečajo, ki celo škodoželjno gledajo na posestnike, ki se z žuljavimi rokami borijo za svojo in svoje družine eksistenco, ki gredo celo tako daleč, misleč, da bo še tistikrat boljše, ko bo kmetovalec čisto obubožal. Lne dotičnega prijatelja kmetijskega stanu in sedanjega člana Kmetijske družbe zaenkrat zamočimo. Tudi smo uverjeni, da bo g. predsednik potrdil volitve, čeravno so gospodje soprogi pripeljali s seboj svoje ljubeznive ženice kot prave udinje in posestnice svoje uslužbenice, ki nimajo niti pedi lastne zemlje niti v najemu. Bližnja bodočnost bo pokazala, v kako korist tukajšnji kmetijski podružnici so proti pravdom Kmetijske družbe v volilni imenik vpisani pravi udje, gospodje uradniki itd., ki nimajo nobene zemlje in se sploh s kmetijstvom ne pečajo, samo da imajo v škodo kmetiskih interesov volilno pravico. Pričakujemo, da bodo zavedni muropoljski kmetovalci našli izhod iz te neprijetne kmetijske situacije ter si bodo znali pomagati tudi mimo te dične Kmetijske družbe in njenih političnih priganjačev. — ak.

Prijateljem katoliškega dijaštva Praznik Brezmadežne, dne 8. decembra, je tik pred nami. Kako ga bomo letos obhajali, ni samo zadeva dijaštva, marveč zadeva vseh. Poročali smo že, kakšen je spored celodnevne proslave. Sedaj je torej na Vas, prijatelji slovenske mladine, da poročate, da ima dijaštvo v Vas samih zaslombo. To pa boste izpričali s tem, da pohitite k zborovanju katoliškega dijaštva, zlasti pa še, da se udeležite dijaške orlovske akademije. Na tak način boste dobili vpogled v delo, ki ga opravlja katoliško dijaštvo v prostem času, in uvideli boste, da ne trati niti minute, temveč da stremi po napredku. Prijatelji, pridite ter povabite še druge znanec!

Celje. Prošnja do blagih src. Božič je pred durmi. Skoro vsak pohiti v krog svojih dragih, da ž njimi praznuje ta najlepši praznik, dan večvečen'a in rojstva Njega, ki je bil tolažnik vseh bednih. Mnogo je pa revežev, ki jim ta sreča ni dovoljena. Med te reveže spada tudi na žalost mnogo ubogih otrok. Reveži nimajo obleke, ne obuvala. Trpko je človeku, ki mora trpeti mráz in glad, ko drugi praznujejo praznik veselja. Zato vabimo vse, ki so blagega srca in darežljivih rok, da pridite dne 12. t. m. ob 6. uri zvečer ali pa dne 13. t. m. ob treh popoldne v Narodni dom k prireditvi, katere čisti dobiček je namenjen božičnici. Pomagajte zaščititi dece in mladine v Celju, da bo mogla tudi ona pomagati.

Dnevne novice.

Snovanje vladnega novinskega bloka v Zagrebu. V zagrebskem časopisju so se po vstopu radičevcev v vladno izvršile velike izpremembe. Do takrat v najostrejši opoziciji nahajajoči se listi »Morgene«, »Jutarnji list«, »Večer« so izrabili ugodno konjunkturo ter se skupno z radičevci preselili na vladno stran. »Obzor«, ki je že preje nekaj časa kometiral z radikali, jim je takoj sledil in kmalu sta predvidno prišla za temi še »Zagreber Tagblatt« in »Novosti«, ki sta se približevala nekaj časa bloku »Jugoštampe«, z izstopom samostojnih demokratov iz vlade pa sta takoj zajadrila v vladne vode vedoč, da je kruh opozicije zelo grenek. Samostojnim demokratom je ostala samo še njihova »Riječ«, dočim je ostal »Hrvat«, do takrat službeno glasilo radičevcev v rokah zajedničarjev ter pričel borbo z vladno. Tako se je velik del zagrebskega časopisja, dasi v različnih rokah, znašel v skupnem delu podpiranja vlade in radičevcev. Lastniki vladnih listov, predvsem ravnatelj »Jutarnjega lista«, Demetrovič in ravnatelj »Novosti« in »Tagblatt« Schlegel, nameravajo sedaj vse vladne liste združiti v enoten blok. Ker bi na ta način postala dva nemška lista »Morgene« in »Zagreber Tagblatt« nepotrebná, se bodeda fuzionirala. »Jutarnji list« bo postal meke vrste glavno glasilo radičevcev za provinco, »Novosti« bodo pa opravljale ta posel v glavnem v Zagrebu. »Obzor« bo še nadalje opravljal svojo službo za radikale. Baje se namerava ta vladni novinski blok raz-

veliko občeval. Ker je bil v visoki službi, je natanko spoznal ves položaj ruske države. O vsem tem je obvestil Aehrenthala in ta je natanko vedel, da se po japonski vojni Rusija več let ne bo mogla udeleževati aktivne politike na zapadu (v Evropi).

Poleg tega se je obnašal tudi proti drugim visokim osebam kot prijatelj Rusije. Pravil je, da Rusija še ni zrela za ustavo, da se more taka velika država upravljati le pod absolutnim vladarjem itd. Seveda so take besede bile zelo prijetne reakcionarnim ministrom in dvornikom, zato je Aehrenthal veljal v Petrogradu kot »persona gratissima«. Ko je Aehrenthal postal zunanji minister, poznal je vso slabost Rusije in je dobro vedel, da ta ničesar ne more ukreniti proti Avstriji, za to je združil z Avstrijo Bosno in Hercegovino.

Hudo kritikuje Vitte svoje naslednike v ministrskem predsedstvu, Stolypina in Kokovceva. O Stolypinu pravi, da je bil v besedi liberalen, v dejanju pa najhujši reakcionar. Meseca septembra leta 1911 je spremljal Stolypin carja Nikolaja II. v Kijev, kjer so odkrili velik spomenik carja Aleksandra II. Ob tej priliki so priredili v gledališču slavnostno predstavo v čast carju in ministrom. Pri predstavi je nekdo ustrelil Stolypina, kateri je bil smrtno nevarno ranjen in je umrl 18. septembra. Stolypin in Vitte sta si bila silno nasprotna, toda smrt je tudi temu naredila konec. Vitte pravi, da so se po Stolypinovi smrti tri poganjali za ministrsko predsedstvo: Ščeglovitov, minister pravde, Krivošeju in Kokovcev. Zmagal je poslednji, kateri je hodil po Stolypinovi stopinjah. Vitte zaključuje to knjigo »Spominov« s temi besedami: Vremeno ja prekraščaju svojo raboto. 2. marta 1912 goda. Vitte je torej začasno prekinil svoje delo, pisanje »Spominov«, misleč, da bo iste nadaljeval, a smrt je prestrigla njegove račune. Umril je v Parizu 1. 1915. Naj bodo te vrstice malenkostni spominek dalekovidnemu državniku in velikemu patrijotu — stare Rusije!

širiti tudi na Slovenijo. Združitev slovenskih samostojnih demokratov in radikalov je namreč samo še vprašanje časa in listi slovenskih demokratov bi potem seveda opustili dosedanje opozicijsko stališče. Dosedaj so ti listi, zlasti »Jutro«, imeli interesno skupnost z zagrebsko »Riječ«-jo, financirani so bili iz istega fonda. Z združitvijo žerjavovcev z radikali bi to razmerje seveda prenehalo in glasila slovenskih samostojnih demokratov bi se naslonila na zagrebsko vladno časopisje, da ne ostanejo brez močne opore ter ne propadejo. Ta novinski blok bi potem financirale nekatere močne banke, ki stoje v tesni zvezi s sedanjo vlado.

Podpora za oškodovance po poplavi. Vlada je na svoji seji kot podporo oškodovancem po poplavi določila pet milijonov dinarjev. Ta podpora bo razdeljena med oškodovance mariborske, zagrebske in banjaluške oblasti. Pri veliki nesreči je to prav mala pomoč, posebno pa še radi tega, ker je za brezplačne ministrske cigarete določeno 6 milijonov dinarjev in še to za bodoče, dočim so doslej ministri pokadili letno 12 milijonov. — tgr

Delegacija UJU pri ministru Radiču. Prosvelni minister Stjepan Radič je sprejel delegate centralnega odbora Udruženja jugoslov. učiteljev ter je z njimi dolgo konferiral. Razpravljali so o delegatu tudi o zak. načrtu o osnovnih šolah. Minister se je z delegacijo baje popolnoma sporazumel. Radičevski listi mnogo pišejo, kako člani UJU pozdravljajo ministra Radiča, samostojno-demokratska »Riječ« pa to odločno zanika. — tgr

Znižanje uradniških plač. Pred kratkem se je v Beogradu vršilo zborovanje Saveza jugoslovanskih uradnikov. Uradniki so zahtevali od države, da jim izplača že dolžne zneske ter da misli polagoma na zvišanje plač. Njihova zahteva je naletela pri finančnem ministru na odnevi, ki je pač nekoliko drugačen, kot so ga uradniki pričakovali. Finančno ministrstvo se bavi že dalje časa z načrtom znižanja uradniških in oficirskih plač. Dr. Stojadinović je baje že izdelal tozadevni načrt. Znižanje utemeljuje tako, da so se življenjske razmere znatno izpremenile in življenje je postalo cenejše. Ker pa nasprotno izdatki države vedno rastejo in zlasti postavke za izplačilo uradništva in oficirjev državni proračun najbolj obremenjujejo, je potrebno, da se prične s štedenjem tudi pri plačah državnega osebja. Znižanje plač bi se izvršilo v dveh rokih. S prvim aprilom 1926 bi se znižale plače za 10 odstotkov in s 1. septembrom ponovno za 10 odstotkov. Aprilsko 10 odstotno znižanje ne bi uradnikov tako prizadelo, ker bi finančni minister ta znesek odtegnil od dolga, kojega je država dolžna uradnikom od zadnjega zvišanja plač. Na ta enostaven način bi se država iznebila svojega dolga uradništvu in iz državnega proračuna bi izpadla postavka 450 milijonov dinarjev, določena za izplačilo uradniških razlik. S 1. septembrom bi se šele odtegnilo 10 odstotkov od faktičnih plač, toda finančni minister je mnenja, da se bode življenje do tega časa tako pocenilo, da uradništvo znižanja ne bo niti čutilo. Oficirjem bi se plače znižale šele 1. septembra, ker jim država ne dolguje nobenih razlik. Načrt bi bil zelo koristen, če bi finančni minister mislil pred vsem na znižanje plač ministrom in višjim uradnikom, nižjim bi pa vsaj pustil dosedanje prejemke. Končni efekt bi bil isti, prihranilo bi se pa dokaj bede in gorja.

Opustitev uradnikov, ki niso zmožni državnega jezika. V naši državni službi se nahača zlasti v Vojvodini še precej uradnikov, osobito Madžarov, ki ne znajo našega državnega jezika. Ministrstvo za socialno politiko je sedaj pozvalo druga ministrstva, da take uradnike odpustijo, četudi so strokovnjaki ter jih nadomestijo z našimi ljudmi.

Tri deklice zgorele. V vasi Založnica v Liki se je te dni dogodila težka nesreča. Tri deklice so bile zaposlene v sušilnici za lan, katerega so sušile nad ognjem. Zvečer so ostale v kolibi ter spale na lanu, ogenj so pa pozabile

VESELA VDOVA (DIE LUSTIGE WITVE).

Opereta v treh dejanjih. Spisala: V. Léon in L. Stein. Vglasbil: Franc Lehár. Dirigent: Lojze Herzog. Režiser: Kurt Bachman kot gost.

To opereto, katere dejanje se vrši v Parizu pred svetovno vojno, je vpriporilo tukajšnje gledališče skoro z vsem ensemblom 23. novembra kot premiero. Opereta je polna melodioznosti in je doživela na tujih odrih že nešteto uspešnih uprizoritev.

Scenerija je bila tako dobra, da je morala vsakogar iznenaditi, kdor pozna gmočno stanje in težkoče, s katerimi se mora boriti gledališka uprava. Režiser je do dna izpolnil svojo nalogo in dirigent je bil v ožji zvezi z orkestrom in odrom kot pa pri »Gorenjskem slavčuku«. Baron Skaderski in Hana Glavarijeva nista ravno preveč ugajala: prenapeta prisiljenost moti; tem več so pa bili ljubci: g. Burja (Camille de Rosillon), gđc. Lubejeva (Valencienne), gosp. Bratuž (grof Danilo de Tirana), bolj v igri, in v igri g. Harastović (Mujo), ki je s svojim »žensk-žensk« naravnost potegnil za sabo vse občinstvo, čeprav je tuintam malo preveč kričal in razgrajal. Delo je bilo dobro naštudirano in je želo veliko priznanje tako, da so se morale nekatere partije ponoviti. Kričave grizete so svoj tip vsestransko do dna zadele. Grajati se pa mora neka neslana dvoumna kvanta, ki je zasrmdela čisto fakinski in je našla svoj odmev le pri bedasti mladeži, kateri se zdi prav imenitno, če kaj takega hipoma zagrabi. Nekoliko dolgočasno je pa bilo igrano tisto čitanje brzojavke.

Do dna dolgočasno je pa bilo skoro polurno čakanje na začetek in dolgotrajne pavze. Saj vendar nismo na deželici! Če bo šlo tako dalje, bomo začeli z represalijami. Za danes samo hudomušno uganko z odgovorom: »Kaj je bistroumna neumnost mariborskega gledališča?«

»Tisti napis na tkzv. »Gledališkem listu«: Med izvajanjem vstop ni dovoljen.« — ja.

Zdravje in sreča

Mamica in otročiček, vsa čista dehtita žarita svežosti, okusna, oskrbovana. Veselo zdravje se smeje z lestečimi zobmi.

Dnevna gojitev s »Kalodontom« je najsigurnejša pot, da obvarujete lepoto in zdravje Vaših zob.

pogasiti. Po noči se je suhi lan nenadoma vnel in v hipu je bila cela koliba v plamenih. Eni izmed deklic se je posrečilo pobegniti na prosto, zadobila pa je pri begu take opekline, da je po 10dnevem trpljenju umrla. Ostali dve deklici se niste mogli več rešiti ter sta zgoreli s kolibo vred.

Pred spopadom med Črnogorci in Albanci. Nedavno so listi poročali o obmejnem sporu med črnogorskim plemenom Kuči in sosednim albanskim plemenom. Albanci so ugrabili tri Črnogorce, ki so šli na svojo planino Vrmoš, koja bi po razmejitvi morala pripasti Albaniji. Črnogorci so takoj hoteli vpriporiti kazensko ekspedicijo na Albance, katero so naše oblasti komaj preprečile. Te dni so našli pogrešane tri Črnogorce v gorovju Vrmoš na strahovit način umorjene. Albanci so privezali svoje ujetnike na drevesa ter jih pustili umreti od gladi in mraza. Naše obmejno vojaštvo je komaj preprečilo, da Kuči niso prestopili meje ter napravili med Albanci krvav pokol. Tudi albanske oblasti so ojačile svoje obmejne straže. Vendar pa so Črnogorci izjavili, da jim na noben način ne bo mogoče preprečiti krvavega maščevanja.

Defravdant v ministrstvu. V Beogradu je bil nastavljen v ministrstvu za narodno zdravje kot blagajnik neki Bora Dimitrijevič. Prišli so mu na sled, da je poneveril okrog pol milijona državnega denarja. Sedaj se vrši pred beograjskim sodiščem proti blagajniku razprava. Defravdant je svojo krivdo v polnem obsegu priznal.

Poplava pri Bosanskem Brodu. Pri Bosanskem Brodu poplava Save še vedno traja. Okrog 20 vasi se nahaja pod vodo. Sava podira nasipe in poplavlja vedno nove kraje. Padanje vode dosedaj še ni opaziti, pač pa neprestano naraščanje. Ker ni kreditov za popravilo porušenih nasipov, so ljudje sami organizirali delo na njih. Vsi meščani in kmetje morajo na kuluk za popravilo podrtih nasipov, ali se pa odkupiti z dnevno 100 dinarji. Nasipi se mrzlično popravljajo, ker v nasprotnem slučaju katastrofa lahko postala usodna.

Oblak se je utrgal — ogromna škoda. Nad okolico Beškega polja v Hercegovini se je pretrgal oblak nad vasi: Gorica, Loviči in Grude. Okoli 30 hiš je radi povodnji popolnoma porušenih in ljudje so brez stanovanj. S porušeni hišami vred je odnesla voda žito, tobak in vse razne druge življenjske potrebščine. Poginilo je tudi več živali. Na srečo je prihrumela in se vlila nevihta po dnevu, ker po noči bi bilo tudi utonilo več ljudi. Državna cesta L'ubuški—Imotski je bila nekaj dni neuporabna za promet. Škoda znaša nekaj milijonov dinarjev.

Odslej bo še težje priti v Ameriko. V Zedinjenih državah pripravljajo natančen popis vseh tujcev. Ker je v Ameriki porast brezposelnosti vedno večji, bodo od časa do časa priselitve tujcev v Zedinjene države pre-

Kajstarejši ljudje

ki so že marsikaj prešli in preživeli in si tedaj mogli pridobiti izkušnje, slišimo vedno in vedno govoriti, da se pri bolečinah in trganju v križu, udih, pri zobobolu pokazuje kot zanesljiv ublažitelj bolečin skozi 27 let priljubljeno do-

mače sredstvo: Fellerjev blagodišeči »Elsaflud«. Drgne-nje in umivanje z Elsafludom lajša tudi najvstrajnejše bo-lečine, krepi in osvežuje mišičevje in živce, jača utrujene oči, varuje pred nahodam in kljubuje hladnemu zraku. Z vodo pomešan je dobrodejen za grgranje, za grlo in usta. Odznotraj in odzunaj močnejši, izdatnejši in krepkejša delovanja kot francosko žganje in najboljši kosmetikum te

vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specijalni steklenici za 63 din., 12 dvojnatih ali 4 velike specijalne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 velikih specijalnih steklenic za 250 din. že obenem z zabojem in poštino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsa-trg 329, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsafluda po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

povedali popolnoma. Ta prepoved preselitve se bo iz-dala vsikdar, kadar bodo državni tajniki dokazali, da je potrebno za omejitev ameriške brezposelnosti, pre-povedati za gotovo dobo naselitev tujcev.

Potopljen parnik. Zadnje dni je besnel na Jadranskem morju ob dalmatinski obali hud vihar, ki je v pristanišču Pahaveršica pri Omišu odtrgal zasidran in ob obrežju pri-vezan parnik »Albanija« ter ga s tako silo vrgel ob pečine, da se je ladja razbila. Moštvo se je k sreči rešilo.

»Katica«, pravi gospa služkinji, »danes imamo veliko perila, da mi ne rabiš drugega mila kot »Gazela«!

Borza (Avala) 3. decembra 1925. Zürich zaključni: Beograd 9.20, Paris 19.75, London 25.14, Newyork 519, Milano 20.90, Praga 15.37 in pol, Wien 73.15, Budapest 0.00727, Berlin 123.50, Brüssel 23.50, Madrid 73.45, Am-sterdam 208.70, Varšava 60, Bukarešta 2.35, Sofija 3.775, Atene 7. Zagreb devize: Pariz 314.70 do 218.70, London 272.79 do 274.79, Newyork 56.17 do 56.77, Milano 226.50 do 228.90, Praga 166.50 do 168.50, Wien 7.915 do 8.015, Berlin 1339.50 do 1349.50, Zürich 1085.50 do 1093.50.

Iz Maribora.

Izvanredni jubilej. Požrtvovalni član mariborske požar-ne brambe in rešilnega oddelka je stavbeni risar g. Brunon Bernhardt. Te dni je pomagal pri tisočem slučaju nezgode, dasi je član požarne brambe šele od leta 1922 dalje. Na-čelnništvo reševalnega oddelka mu je ob tej priliki podarilo v znak priznanja zlat prstan z rdečim križem.

Usoda starega delavca. V Bergovi tovarni usnja je bil skozi dolgo vrsto let zaposlen neki čevljar. Mož je postal že pravi veteran dela, tovarnar pa nekega dne ne pride na idejo, da bi mu dal radi tega kako priznanje, ampak spomni se, da je to delovna moč že močno izrabljena in da bi bilo dobro, če bi prišla mlajša na njeno mesto. Ob prihod-njem izplačilu povedo staremu delavcu, da je — odpuščen. Siromak, ves obupan, se poda na občino ter tu razlaga, kaj ga je na stara leta doletelo. Prosi, naj se občina zanj pobriga ter ga kje zaposli. Lepo so ga poslušali, potem pa postali nazaj v tovarno, naj prosi, da ga sprejmejo nazaj v službo, v kateri je prebil tolik del svojega življenja. De-lavec je tako storil, a brez uspeha. Ko je obupano vpraše-val, kaj naj počne na stara leta, so mu še surovo nečlove-ško odgovorili. — tgr.

V jetnišnici mariborskega okrožnega sodišča je zapri-tih 345 oseb. Radi sokrivde pri ponarejanju denarja in raz-pečavanju falsifikatov je v preiskavi 30 oseb.

Jutri vsi na Miklavžev večer, ki ga priredi Ljudski o-der v Mariboru v dvorani Zadržne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6. Pričetek točno ob 8. uri. Vstopnina za osebo je 5 din. Darila, ki bi jih naj Miklavž razdelil, se naj oddajo do 5. ure popoldne v soboto v pisarni Prosvet-ne zveze, Aleksandrova cesta 6 I. Tam se dobijo tudi vstop-nice v predprodaji. Vsi prijatelji in častilci Miklavža — pridite!

Znakovni dan. V prid božičnice revnim šolarjem na naši severni meji se bodo nabirali prispevki tudi še v nedeljo, 6. decembra. Naj bi ne bil ta dan niti eden za-veden Mariborčan brez znaka, niti eden, ki ni položil skromnega daru »domu na altar«. Odbora podružnic CMD v Mariboru.

Pevsko društvo »Luna« priredi v torek 8. decembra družabni večer v gostilni Kramberger v Krčevini. Za-četek ob 20. uri. Vstop prost. Vsi prijatelji društva in petja vljudno vabljeni!

Miklavžev večer priredi mladinsko izobraževalno dru-štvo »Bratstvo« v Mariboru v soboto, dne . t. m., ob 20. uri v dvorani gostilne »Rotovž« na Rotovškem trgu. Darila se bodo sprejemala istotam dne 5. t. m. od 12. do 14. ure popoldne in od pol 19. do pol 20. ure. Po nastopu Miklav-ža prosta zabava. Vstopnina prosta.

Trgovci, pozor! Tiskarna sv. Cirila v Mariboru bo prihodnji teden tiskala mali stenski koledar kot prilogo

za liste »Slovenski Gospodar« in »Našo Strazo«. Trgov-ce, ki ob Novem letu želijo imeti za svoje odjemalce ko-ledarje s svojo firmo, opozarjamo, da si takoj naročijo v tiskarni te koledarje, ker pridejo cenejši, ako se tis-kajo obenem za več trgovcev.

Pasji zapor. Ker se je v Mariboru nedavno pojavil pes, na katerem so ugotovili znake stekline, odreja mestna občina strogi pasji zapor.

LISTEK.

Mali svet naših očetov.

Roman treh delih. Spisal Antonio Fogazzaro.
Prevod iz italijanščine.

81

Ko so obstali, se je obrnil k svoji ženi. »Ali boš iz-stopila tudi ti?« Odgovorila je: »Če misliš.« Izstopila sta. Na obrežju je čakal voz. »V torbici boš našel zajtrk«, je rekla Luiza. Objela sta se ter naglo in mrzlo poljubila pred tremi ali štirimi radovedneži. »Reci Ma-riji«, je rekel Franco, »naj mi odpusti, da sem tako od-šel.« To so bile njegove zadnje besede, zakaj Toni Pollin je priganjal »hitro, hitro!« In voz je odpeljal z velikim ropotom in glasnim pokanjem biča po ozki, temni ulici Porlezze.

Franco se je peljal na »Sokolu« iz Campa proti Argegnu, ko se je spomnil, da bi kaj zavžil. Odprl je torbico in srce mu je skoraj zastalo, ko je zagledal pis-mo, na katerem je bilo napisano s pisavo njegove žene: »Tebi«. Hlastno ga je odprl in bral:

»Če bi vedel, kaj čutim v duši, kako trpim, kakšne izkušnje imam, da bi pustila te čevlje, na katere se mnogo manj razumem kot ti misliš, da bi šla k Tebi in zanikala vse to, kar sem pove-dala, ko bi vse to vedel ne bi bil tako trd z menoj. Zelo sem se morala pregrešiti napram resnici, da so tako težki in bridki prvi koraki, ki sem jih sle-dečnji storila.

Ti me smatraš za ošabno- jaz pa se smatram za zelo občutljivo: sedaj čutim, da me Tvoje po-nižujoče besede ne morejo ovirati, da ne bi prišla k Tebi. To, kar me zadržuje, je neki glas v meni, glas, ki je močnejši od mene, ki mi ukazuje, da moram vse žrtvovati razen svojega smisla za resnico.

O, pričakujem plačila za to žrtev! Upam, da bova nekoč lahko združena z vso dušo.

Na vrt grem in bom odtrgala zate pridno ro-žico, ki sva jo predvčerajšnjem skupaj občudovala, ki je kljubovala januarju in ga premagala. Ali se spomniš, koliko ovir je bilo med nama, ko sem dobila prvo rožo iz tvojih rok? Nisem Te še lju-bila, Ti pa si že mislil na to, da bi me premagal. Sedaj Te pa hočem jaz pridobiti.«

Ni dosti manjkalo, da se ne bi Franco peljal mimo Argega, ne da bi se ganil z mesta.

IX. poglavje.

Za kruh, za Italijo, za Boga.

Osem mesecev kasneje, v septembru leta 1855., je stanoval Franco v revni podstrešni sobi v ulici Bar-baroux. V februarju je dobil mesto prestavljalka pri listu »Opimione«, z mesečno plačo petinosemdeset lir. Nekoliko kasneje je delal tudi parlamentarna poročila in plača se mu je zvišala na sto lir na mesec. Dina, glavni urednik lista, mu je bil naklonjen ter mu je pre-skrbel kako postransko delo izven urada, tako da je

dobil mesečno še kakih petindvajset ali trideset lir. Franco je živel s šestdesetimi lirami na mesec. Ostanek je šel v Lugano in iz Lugana skozi zveste Ismaelove ro-ke v Orto. Da se je živel en mesec s šestdesetimi liri-mi, je bilo potrebno toliko duševne moči, da Franco sam ne bi prej verjel, da je ima toliko. Uradne ure, prestav-ljanje, ki je bilo zelo naporno delo za človeka, polnega dvomov in literarnih pomislekov, ga je težilo bolj kakor pomanjkanje. Šestdeset lir se mu je zdelo še preveč in delal si je očitke, da ne more shajati z manjšo vsoto.

Združil se je s šestimi drugimi izseljenci, ki so bili deloma iz Lombardije, deloma iz Venecije. Skupaj so jedli, skupaj so se sprehajali in razgovarjali. Razen Franca in nekega Videmčana so bili ostali stari med trideset in štirideset let. Dasi so bili vsi zelo revni, ven-dar niso hoteli vzeti niti krajcerja podpore od vlade v Piemontu. Videmčan je bil iz bogate, avstrijskantske družine. Znal je dobro flavto, poučeval je štiri ali pet ur na teden ter igral v malih, gledaliških orkestrih. Neki notar iz Padove je prepisoval v učilnici Boggia. Neki odvetnik iz Caprina Bergamasca, ki je bil leta 1849. vo-jak v Rimu, je bil knjigovodja v veliki trgovini za dež-nike in palice v Novi ulici, zato so ga tovariši imeno-vali »služabnik palice«. Četrti, Milanec, je bil v vojni leta 1848 pod poveljstvom Karla Alberta. Radi tega in pa radi neke svojevrstne ošabnosti mu je Padovanec nade-l ime »bojeviti konj«. Opravilo »bojevitega konja«, je bilo neprestani prepri s »služabnikom palice« vsled provin-cialnega nasprotstva, dalje poučevati borenje v dveh zavodih, pozimi pa je igral klavir za skrivnostno zaveso v dvoranah, kjer so plesali polke, po dva krajcerja ples. Ostali so živeli z revnimi podporami, ki so jih dobivali od doma. Razen Franca so bili vsi neoženjeni, vsi ve-seljaki. Imenovali so se »sedem modrih«, in tako so jih imenovali tudi drugi. V svoji modrosti so vladali nad Torinom iz sedem visokih podstrešnih sobic, ki so bile raztresene po celem mestu od Borge San Dalmazzo do Piazza Milano.

Dober starejši glasovir se zelo poceni proda. Maribor, Ko-roška cesta 19 I, vrata 4. 590

Neizrabljene stanovanjske prostore, prazne sobe za zakon-ce brez otrok, lokale išče stanovanjska borza »Mar-stan«, Maribor, Rotovški trg 1. 588

Hišo s takojšnjo vselitvijo v mestu ali parku, malo ali no-bene stranke, vrt, nepredrago, kupuje resen reflektant. Natančne pismene ponudbe na: »Marstan«, go-spodarski oddelek, Maribor, Rotovški trg 1. 589

Preklic. Podpisani prekličem vse kot neresnično, kar sem govoril o g. Ivanu Jug in g. Bračko. Priznavam to kot podlo obrekovanje. Zahvaljujem se njima tem potom, da sta odstopila od tožbe. — Maribor. — Joško Fujs.

Kavarna »Evropa«, čez cesto od kolodvora, dnevno kon-cert, vsi časopisi na razpolago, dobre pijače, postrež-ba točna. Se priporoča! — Za Jos. Cizela — Gabro Valjak. 519

ZAHVALA.

Ob prebridki izgubi naše blage žene in skrb-ne matere

Marije Jamnik

se najtopleje zahvaljujemo Krščanski ženski zve-zi, Katoliški omladini za godbo in pevkam za žalo-stinke, kakor tudi vsem, ki so v tako nepričako-vano obilnem številu spremili pokojnico na zad-nji poti.

Rodbine Jamnik, Veber, Pahernik.

Zahvala.

Vsem onim, ki so nam tešili ob prebridki izgubi našega ne-pozabnega

Rajko-ta

na ta ali oni način našo neizmerno bol, darovateljem krasnega cvetja ter vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu počastili njega zadnjo pot, izrekajo svojo globokočutečo, srčno zahvalo.

Rodbine Faninger.

Narodna banka kraljevine Srbov, Hrva-tov in Slovencev naznanja, da je velezaslužni član Eskomtnega odbora njene tukajšnje podružnice, gospod

dr Josip Barlé
kraljevi notar

danes preminul.

Maribor, dne 2. decembra 1925.

Stambiljke vseh vrst izdeljuje Zinauerja naslednik S. Petan
v Mariboru, Aleksandrova cesta 43, dvorišče. 581

Podpisana preključujem s tem vse neosnovane trditve, ki
sem jih izrekla o bolezni Marije Bračko. — K. Gsel-
man. 580

SALAMA

prvovrstna
novo blago
povsem zrela

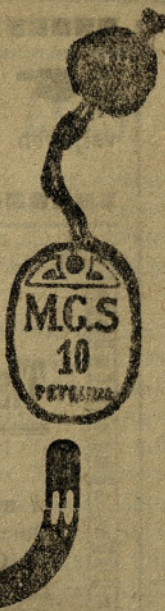
se dobi povsod.

Prva hrvaška tvornica salamo,
prekajenega mesa in masti

M. Gavrilovič-a sin. d. d.
Petrinja.

Zastopstvo za Maribor in
okolico:

FRANC RAINER
Maribor.

Dr. Oetker-jevi izdelki za kuho

Prašek za pecivo Prašek za pudring
Vanilin sladkor Zmes za kolače

Svetla glava. ne smejo manjkati v nobenem gospodinjstvu.

Dobijo se povsod in v glavni zalogi

Jož. Reich, Maribor.

Knjiga receptov na željo brezplačno
in poštne prosto.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za
jesen in zimo

KARO-čevlje

Lastne delavnice — solidne cene,

MARIBOR, Koroška cesta št. 19.

Le najboljše je najceneje.

ČAJNA ROČKA
rudeča
vsebinsko polna, aromatična,
čista.
Indo-Ceylon
čajna mešanica najfinjših
izbir, pri lahkem poparku brez
pri močnem z smetano priporo-
čljiva.

POPRAVILA
MEHNIK IVAN LEGAT
specialist za pisarniške stroje
MARIBOR
samo Vetrinjska ulica 30.
Telefon št. 434.

Inserirajte!

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

Stolna ulica št. 6

P. Z. Z. N. Z.,

Stolna ulica št. 6

ki obrestuje hranilne vloge po

najugodnejši obrestni meri.

Kreditno društvo Mestne hranilnice v Mariboru

dovoljuje trgovski ter obrtni kredite po zelo nizki obrestni meri za se-
daj 16 odstotkov proti vknjižbi oziroma menicam.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun po dogovorjeni obrestni meri, za
katere jamči tudi Mestna hranilnica kot taka in končno celo mesto z
vso davčno močjo.

Podrobneje informacije je dobiti v društveni pisarni, palači Mestne hra-
nilnice, to je Miklošičeva ulica 2 — pritličje na levo.

Edino najboljši

šivalni stroji in kolesa so le
Josip Petelinč-a
Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke **Grizner, Phönix in Adler**

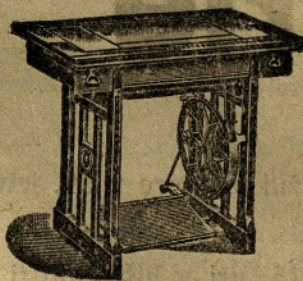
za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.

Istotam najboljši švicarski pletilni stroji znamke »Dubied.«

Pouk v vezenju in krpanju brezplačen.

Večletna garancija.

Delavnica na razpolago.

Telefon 913

Gavrilovičeva salama,

nova, zrela,

SIR bohinski, emendolski,

SIR trapistovski,

SIR švicarski v škatljah,

znamka »Tiger«,

SLIVE bosanske,

nove v zabojčkih in vrečah,

SARDINE IN SARDELE

iz tvornice »Sardina« d. d. Split,

»JUHAN«, zabela za juho,

vedno v zalogi pri tvrdki

FRANC RAINER,

Maribor, Koroška cesta 17.

Samo na debelo!

VOLTA

DOMAČA
ŽARNICA

TOVARNA
VOLTA D.D.
MARIBOR

Vsakovrstna špaga (motvoz),

VRVICE IN VRVI,

GURTE iz jute in motvoza,

ČEVLJARSKA DRETA,

SLAMNJACE (Strohsäcke),

PLAhte za vozove,

MORSKA TRAVA,

ZIMA vseh vrst, in vsi v to stroko spadajoči
predmeti vedno v zalogi pri tvrdki

FRANC RAINER, Maribor

Koroška cesta 17.

Samo na debelo!

Kolesarji pozor!

Naznanilo preselitve in otvoritve.

Uljudno sporočava slavnemu občinstvu, da sva
se z našo mehanično delavnico preselila iz Vo-
jašniške ulice št. 13 v Tattenbachovo ulico št. 14
nasproti Narodnega doma, ob enem pa otvarjaja
na Glavnem trgu št. 17 prodajalno koles in mo-
torjev, kakor vseh kolesarskih potrebščin.

Priporočava se za obilna naročila ter beleživa z odličnim
spoštovanjem

Divjak & Gustinčič.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

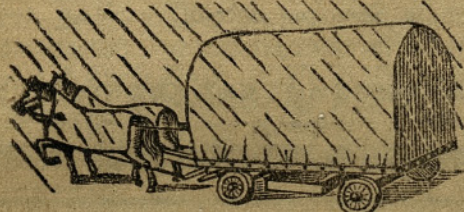
Velepražarna kave Meznarič Rado, Maribor, Glavni trg št. 21.

Trgovci, zahtevajte ponudbe!

Posteljni vložki

komad 175 din.

Atrikmatrace tridelne 480 din., odeje 180, 220 din., flanel odeje 58, 100, 130 din., slamnjače 45, 50, 68 din., posteljni prt 68 din., pisano blago za zglavnike in blazine, 120 cm širok, 1 m 28, 32 din., ženski predpasniki po 30 in 50 din., bluže 70 din., krilo 70 din., ženske obleke 160, 180 din., ženske ali moške srajce 45 din., ceighlače 80 din., ključavničarske obleke 145, 160 din., nahrbtnike 40 do 100 din., potne košare 50, 72 din., vrvi za perilo 10—50 m 1 m 1.50 din., uže 13 din., strange 1 par 24 din., in drugo manufakturno blago. — Priporočam tudi:

Pošilja se tudi na vse kraje.

ALOJZI GNIUSEK, MARIBOR, GLAVNI TRG ŠTEV. 6.

ARGUS je naš najboljši domači obveščevalni zavod
ARGUS ima v vseh mestih zanesljive poverjenike
ARGUS daje obvestila o vsem, posebno pa o stanju
denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih
podvzetjih in zasebnih oseb
ARGUS-ove informacije so vedno točne, izčrpne in
hitre
ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. 11, Beograd
ARGUS-ov telefon: 6-25, brzojavni naslov: Argus

Širite „Našo Stražo“!

Res lepa in
poceni božična
darilase dobe

pri F. KNESER, urar, Maribor,
Aleksandrova cesta 27
poprej A. KIFFMANN, blizu gl. kolodvora.

Za Miklavža

priporoča svojo zalogo v galanteriji, igračkah, gospodarskih in kuhinjskih posodah po zelo nizkih cenah

JOSIP MLINARIČ, MARIBOR, GLAVNI TRG ŠTEV. 17.

Pri nakupu od 100 din. 5% rabata.

Vozni red

veljaven od 15. oktobra je izšel v Tiskarni sv. Cirila.
Cena 1.50 D.

Priporoča se

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpuse). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 din., 75 cm veliki po 600 din., 80 cm veliki po 700 in 800 din., 90 cm veliki po 800 din., 100 cm veliki po 950 din. in po 1280 din., 120 cm veliki po 1700 din.

Stenski križi

z leseno pocobo (korpusom) stanejo: Velikosti 20 cm po 42 in 77 din., 25 cm po 55 in 90 din., 30 cm po 77 in 100 din., 35 cm po 95 in 115 din., 40 cm po 140 din.

Stenski križi

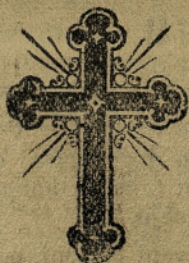
s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 din.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 din.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, iste kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Posebni parte se ne bodo izdali.

Neizmerne žalosti potrti naznanjamo vsem prija teljem in znancem pretužno vest, da nas je nad vse ljubljeni soprog, oziroma oče, brat, svak, tast, stari oče in stric, go spod

dr. Josip Barlé

kr. notar v Mariboru

v sredo, dne 2. decembra 1925, ob ¼8. uri po kratkem trpljenju, previden s tolažili sv. vere v 59. letu svoje dobe za vedno zapustil.

Truplo predragega pokojnika se bo v petek, dne 4. decembra 1925, ob 15. uri v hiši žalosti, Cankarjeva ulica št. 10 svečano blagoslovilo, prepeljalo na mestno pokopališče v Pobrežju, ter tam položilo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. rekvijem bo darovan dne 5. decembra 1925, ob ¼9. uri v frančiškanski župni cerkvi.

Maribor, dne 2. decembra 1925.

Karl in Alojz Barlé, brata
Pavla Arnečič roj. Barlé,
Ana Blažič roj. Barlé,
Angela Jankovič roj. Barlé,
sestre

Mici Barlé roj. Schuller, soproga
Dr. Slavko Barlé, sin
Mia Kobi roj. Barlé, hči
Vsi ostali sorodniki

Drago Kobi, zet
Drago in Mario Kobi, vnuka
Štefan Blažič, Alojz Jankovič,
Hans Schuller, Franc Schuller,
svaki